

We konden niet meer stoppen met huilen

Een professionele balletcarrière heb ik nooit overwogen, daarvoor ben ik altijd te nieuwsgierig geweest naar de andere dingen van het leven. Maar in mijn jeugd heb ik wel heel veel gedanst. Bijna als noodzaak, omdat het vooral als je jong bent zo'n geweldige manier is om je te kunnen uitdrukken. Vanaf mijn twaalfde zat ik in de keurklas van de balletschool, op mijn vijftiende heb ik toelatingsexamen gedaan voor de vooropleiding van de dansacademie. Ik wilde weten of ik goed genoeg was. Dat bleek zo te zijn - toch ben ik de opleiding niet gaan volgen. Natuurlijk had ik wel allerlei dromen en fantasieën, gevoed door de foto's in mijn balletboeken van alle beroemde klassieke dansers. Noerejev en Baryshnikov. George Balanchine samen met Igor Stravinsky - twee oude mannen op een bankje in een repetitiezaal in New York. En door films als *White Nights* en de t.v.-serie *Fame*, over de High School of Performing Arts in New York. Naar die school had ik wél graag gewild.

Met Hanneke Willenborg - de enige uit de balletklas die net als ik geen professionele dansambities had - ben ik al vanaf mijn derde bevriend. Toen ze in Moskou woonde, ben ik haar gaan opzoeken. Begin dertig waren we allebei, onze liefde voor ballet was nog steeds iets dat ons bond, al waren we intussen vooral met andere dingen bezig. Als verrassing voor mij had ze een reisje georganiseerd naar Sint-Petersburg. Pas toen we uit het vliegtuig stapten, realiseerden we ons waar we terechtgekomen waren: de stad waar Balanchine en Baryshnikov en zoveel andere oude helden van ons waren opgeleid.

We besloten kaartjes te kopen voor het *Zwanenmeer* van die avond, uitgevoerd door het Mariinskiballet, en op zoek te gaan naar de Vaganova Balletacademie, die aan het gezelschap verbonden is. Het bleek een groot, classicistisch gebouw in het centrum van de stad. We wilden héél graag naar binnen. Nadat we de zware deuren hadden geopend waarachter alle grote Russische dansers die wij ons leven lang hadden gevolgd, hun basis hadden gelegd, kwamen we in de hal. De discipline was voelbaar, kil en streng. Of misschien was dat wel gewoon onze fantasie. We werden al weggekeken voor we goed en wel binnen

Sylvie Steffers (47) sloop de Vaganova Balletacademie in Sint-Petersburg binnen.

Sylvie Steffers: „We werden al weggekeken voor we goed en wel binnen waren.”

waren, dus even snel als we kwamen, verdwenen we weer. Maar dat gaf niet, we waren er geweest!

Een paar uur later namen we achter elkaar plaats op een van de balkons van het Mariinski-theater, een schitterende, barokke zaal in Italiaanse stijl. Het doek ging open, het orkest begon de overbekende muziek te spelen van het ballet aller balletten, in dit gewijde theater. We zochten tegelijkertijd contact met elkaar, en konden niet meer stoppen met huilen. Het moet het idee zijn geweest dat we opeens middenin de dansgeschiedenis zaten - het *Zwanenmeer* wordt in die zaal al meer dan honderd jaar opgevoerd - gecombineerd met de herinneringen. De foto's in onze balletboeken kwamen plotseling tot leven.

Ik ben al lang geleden opgehouden met dansen, en naar voorstellingen ga ik ook niet zo vaak meer. Maar de ballethistorie, de verhalen, de levens van de dansers, vooral uit de tweede helft van de vorige eeuw, boeien me nog altijd. Zozeer, dat ik om een excuus te hebben daar verder in te duiken en sterren van toen te spreken, begonnen ben met een boek over Floris Alexander Koch. Hij was een Nederlandse balletdanser die leefde van 1943 tot 2006 en onder meer verbonden was aan het Ballet van de XXe Eeuw van Maurice Béjart. Op zoek naar de plekken waar zijn leven zich heeft afgespeeld, heb ik de afgelopen jaren 'balletreizen' gemaakt naar Parijs, Zürich, Genève, Londen. Op een berg in Turkije sprak ik drie dagen lang met een oude Belgische danser die ooit een gerenommeerde leraar was - hij had zelfs nog lesgegeven aan Baryshnikov - maar nu merkwaardig genoeg steeds over seks wilde praten.

Afgelopen december was ik in New York toen ik toevallig ontdekte dat die week de jaarlijkse voorstelling was van de High School of Performing Arts, de Fame-school. De leerlingen, twaalf- tot achttienjarigen, voerden de musical *42nd Street* op, met dijkens van stemmen en een verbluffende perfectie. Dus ik heb genoten, en ik heb, denk ik, mijn ziel een plezier gedaan door mijn meisjesdroom nog even naar boven te halen.”

Brigit Kooijman

In deze zomerserie vertellen mensen over hun 'moderne bedevaart'.